

Samen sterker

DAG VOOR DE LOKALE BESTUREN

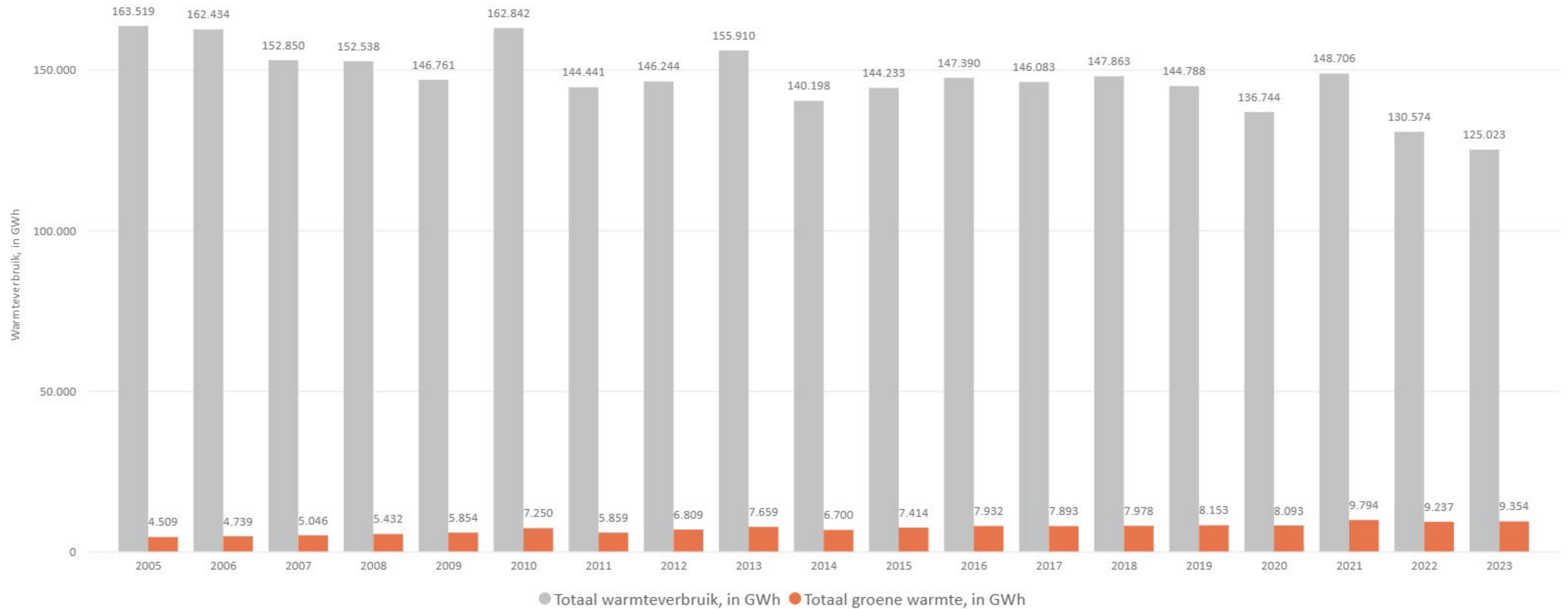
Provincie
Antwerpen

Samen naar een duurzaam warmteplan

Provincie
Antwerpen

Groenewarmteproductie tegenover totaal warmteverbruik, in GWh

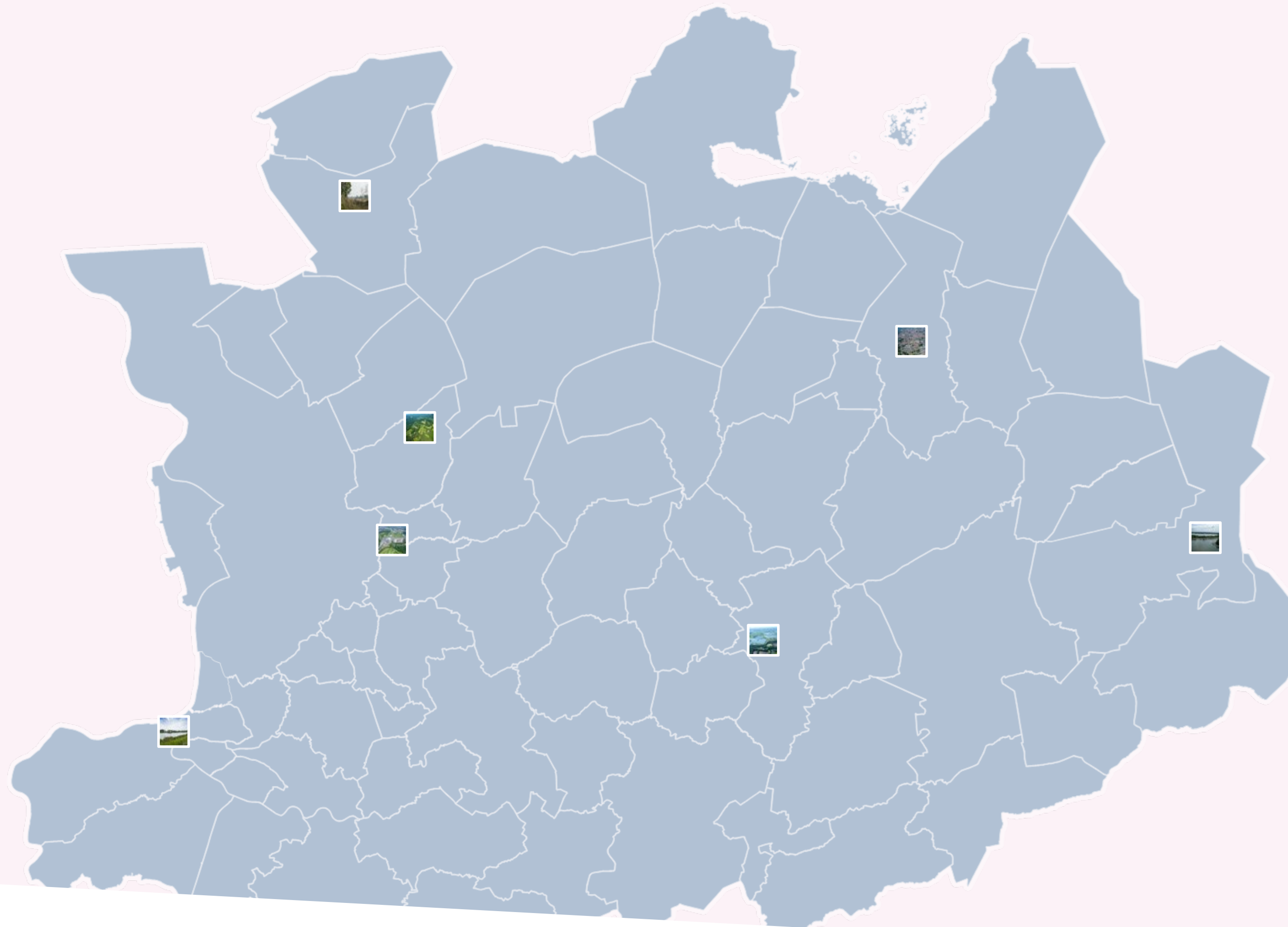

Energielandschappen

Provincie
Antwerpen

Provincie
Antwerpen

Heidelandschap,
Kalmthout

Woonpark Domein Botermelk,
Schoten

Stad Turnhout

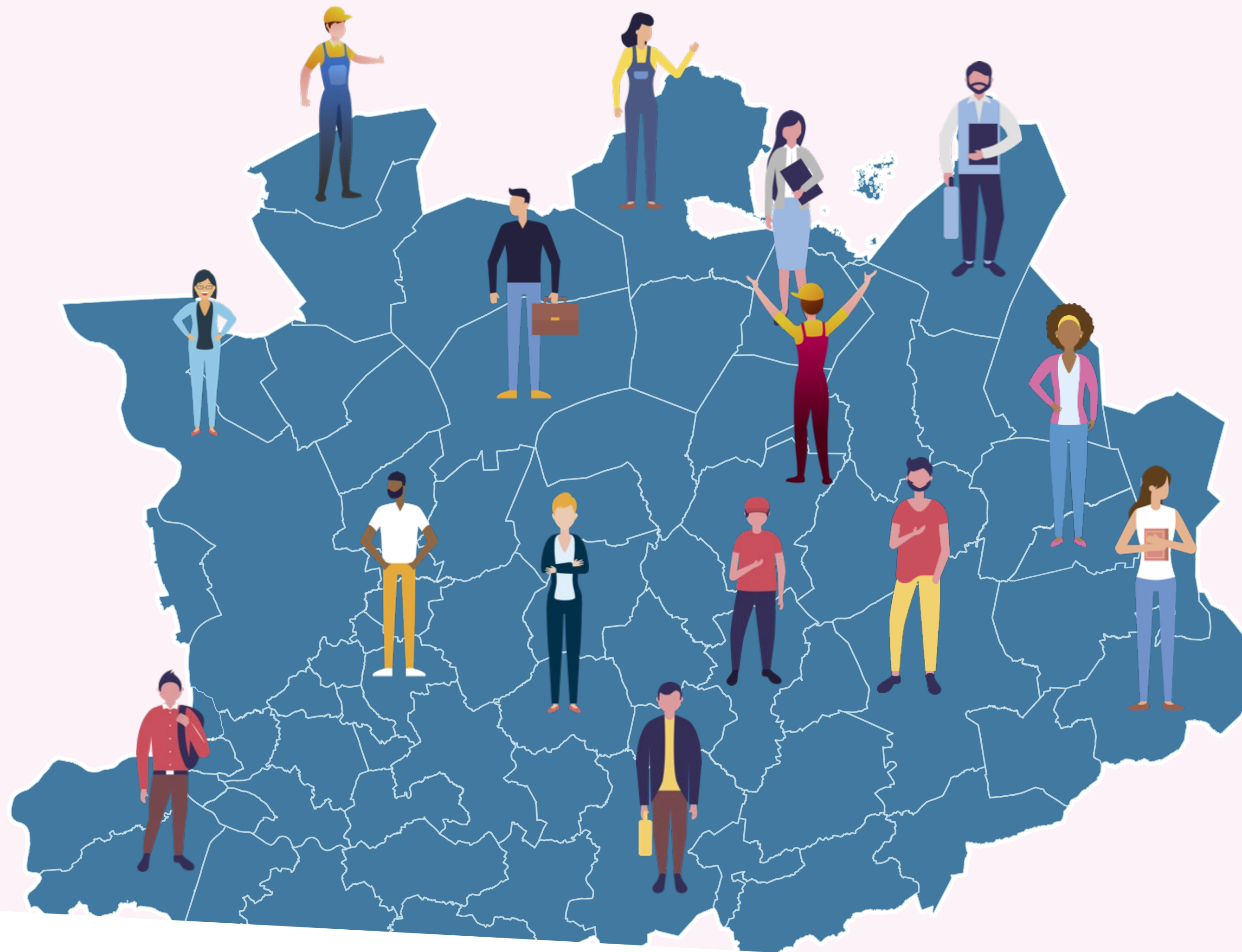
Glastuinbouw

Shoppingcenter,
Wijnegem

Kempense
Meren

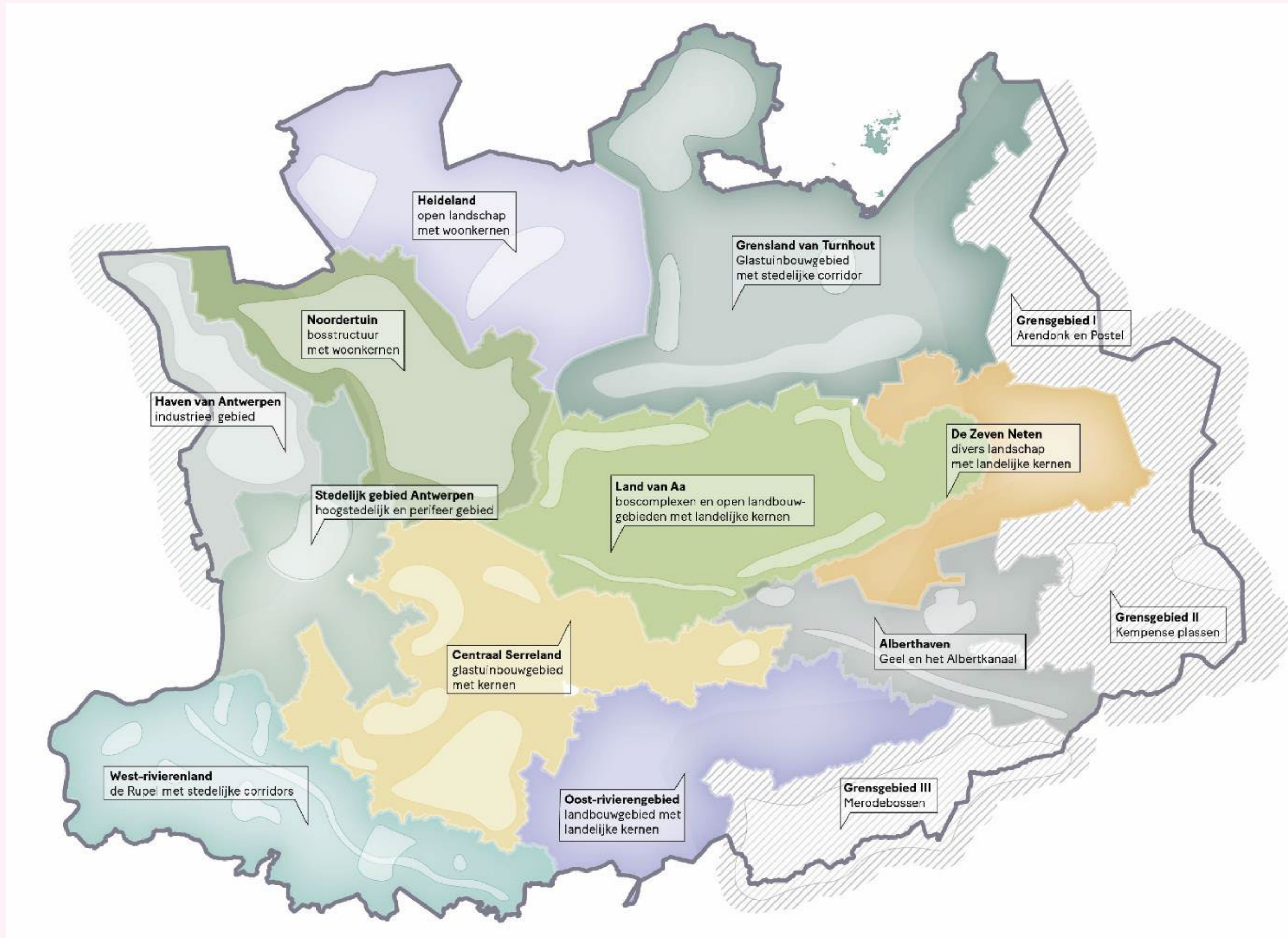

Provincie
Antwerpen

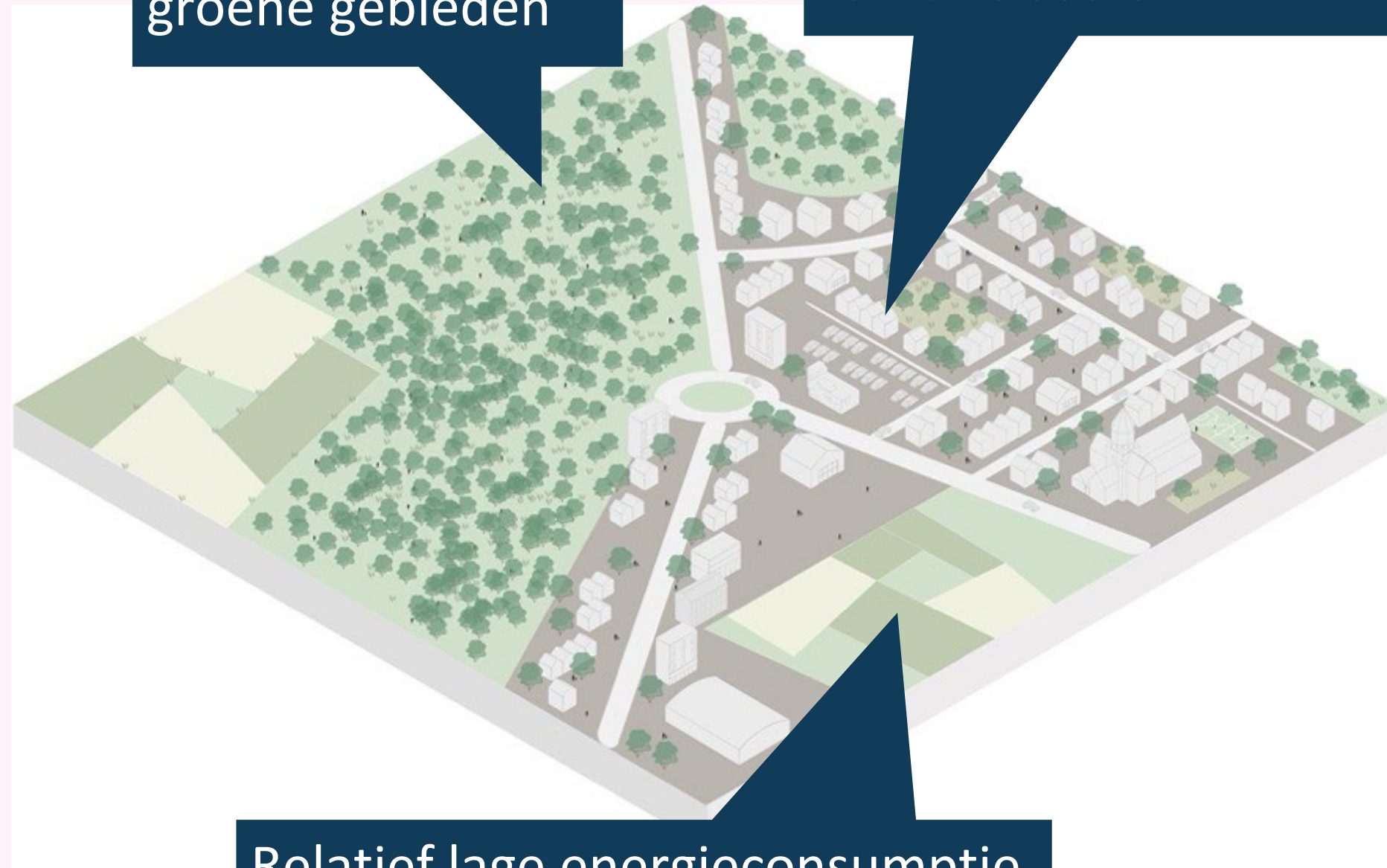
Provincie
Antwerpen

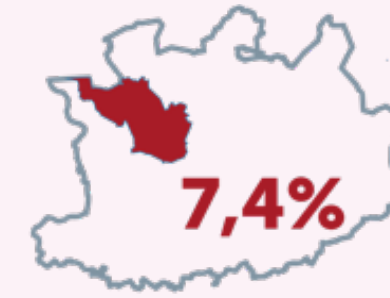
NOORDERTUIN

Veel restricties in groene gebieden

Energieverbruik vooral door huishoudens en tertiaire sector

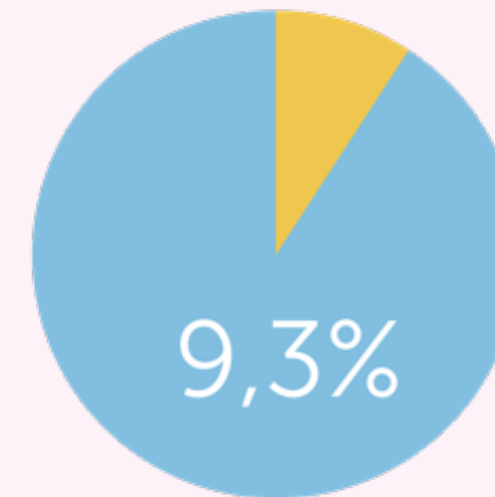
Relatief lage energieconsumptie door geringe landbouw en industrie

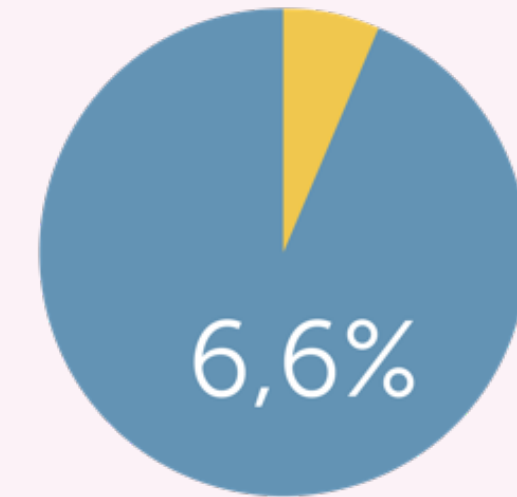
Oppervlakte van provincie Antwerpen

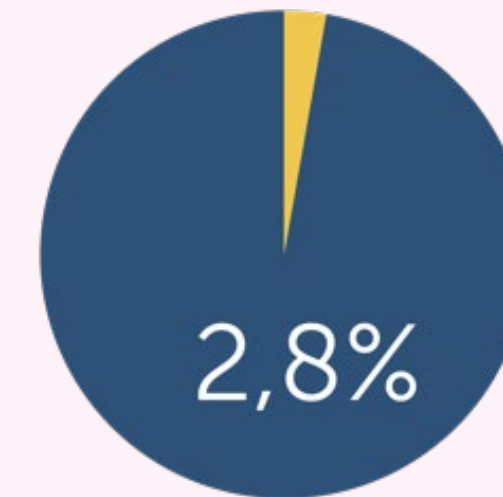
802 inwoners / km² (2019)

Aantal inwoners van provincie Antwerpen

Energievraag van provincie Antwerpen

Aanbod hernieuwbare energie van provincie Antwerpen

Warmteplan Noordertuin

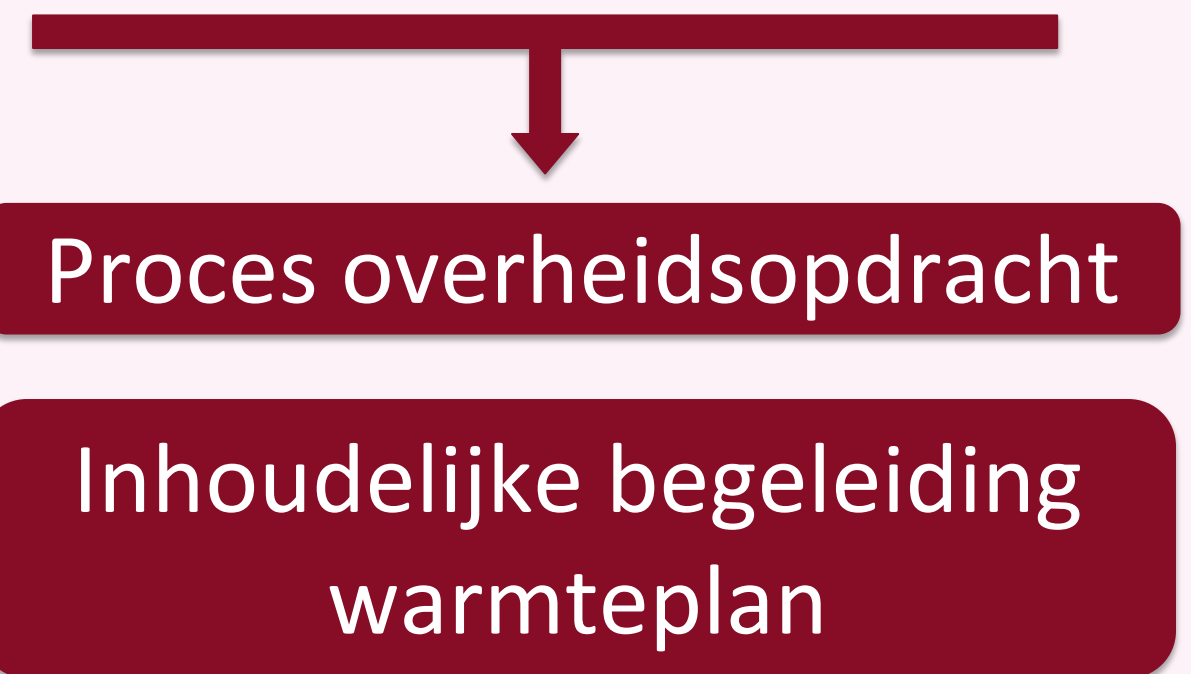

Provincie
Antwerpen

Opmaak regionaal warmteplan

- Thema warmte
- Zelfde startpunt
- Snelheid dankzij ondersteuning provincie

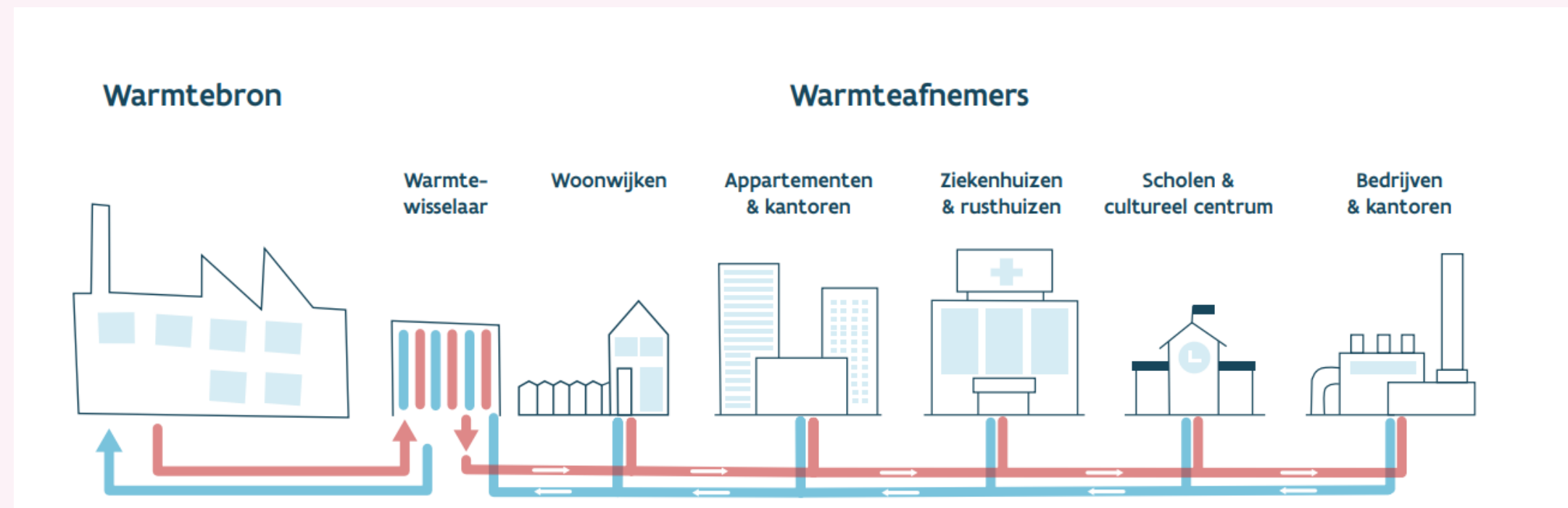
Een warmteplan?

**Hoe kunnen we alle bestaande gebouwen
fossielvrij verwarmen tegen 2050 ?**

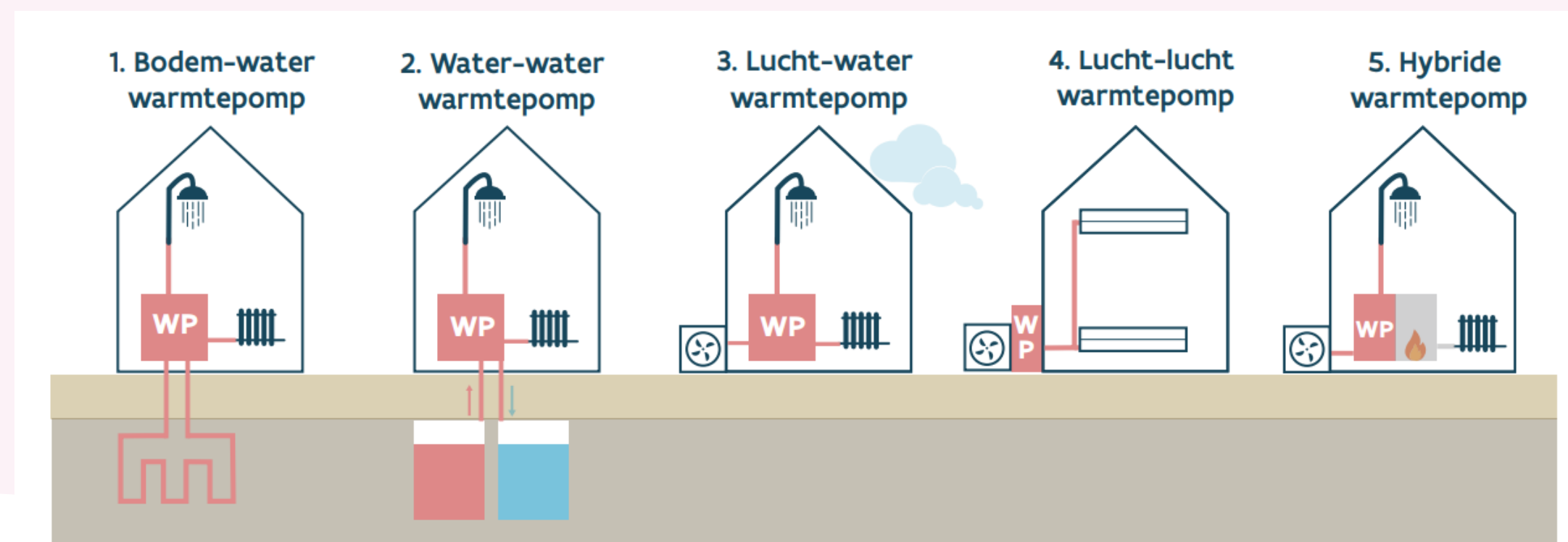

Fossielvrij?

Collectief
(warmtenet)

Individueel
(warmtepomp)

'LOKAAL WARMTEPLAN'

LOKALE DATA

Hoeveel waar?

= lokale informatie in kaart brengen (restwarmte, demografisch, bouwstock, ...)

2.2.1

WARMTEVISIE

Waarheen?

= langetermijnvisie en doel voor de lokale duurzame warmtetransitie

2.2.2

WARMTE-ZONERINGS-PLAN

= toekomstbeeld duurzaam energie-concept uitgezet op kaart

2.2.3

WARMTE-BELEIDSPLAN

= maatregelen om de duurzame warmtetransitie te realiseren

2.2.4

2.3

PARTICIPATIE
KWALITEIT
RAPPORTERING

INSPIRATIEKAART
WARMTEZONERING

2.1

Focus op praktijk en
uitwisseling tussen
gemeenten

7 ontwikkelplannen

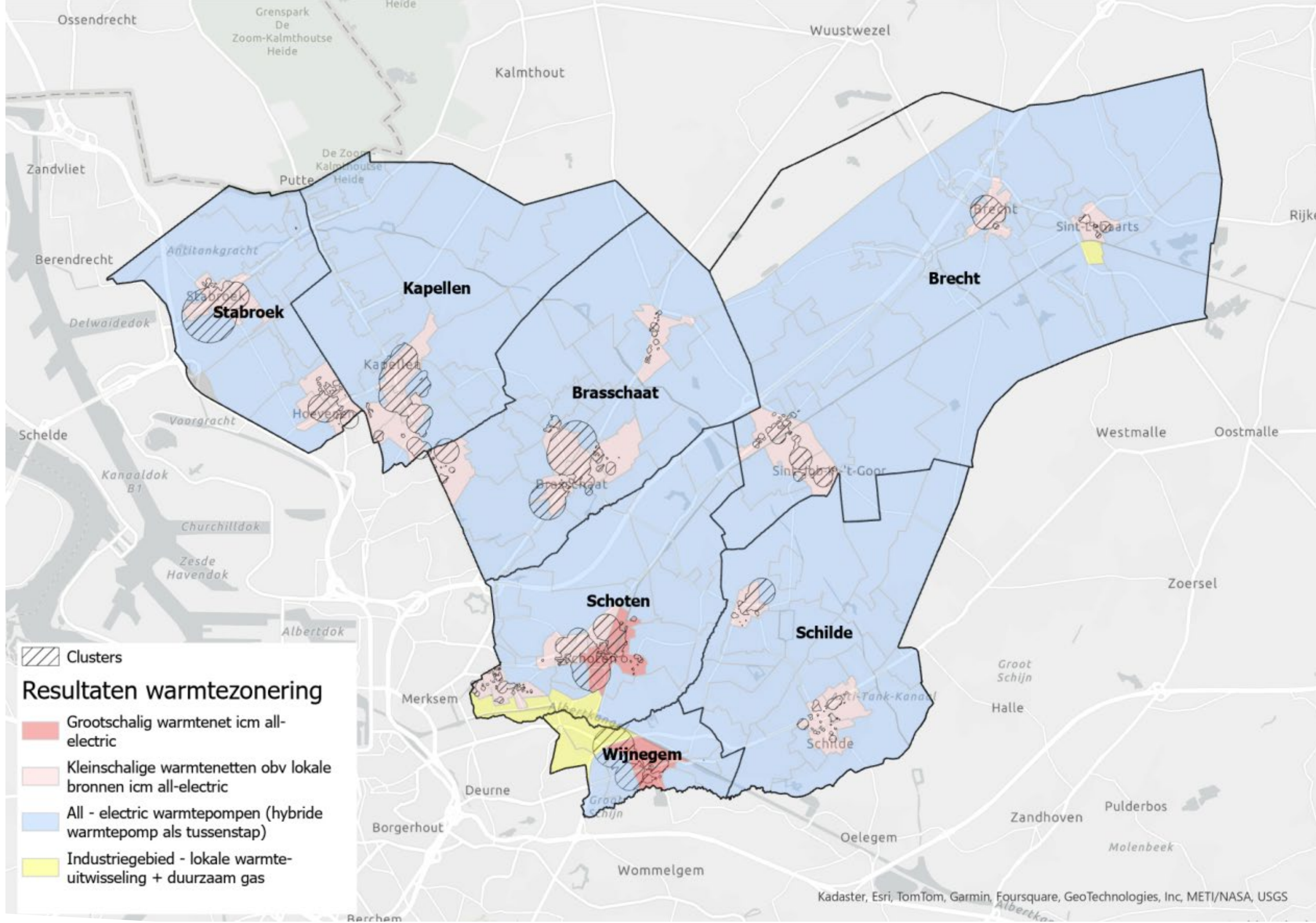

Provincie
Antwerpen

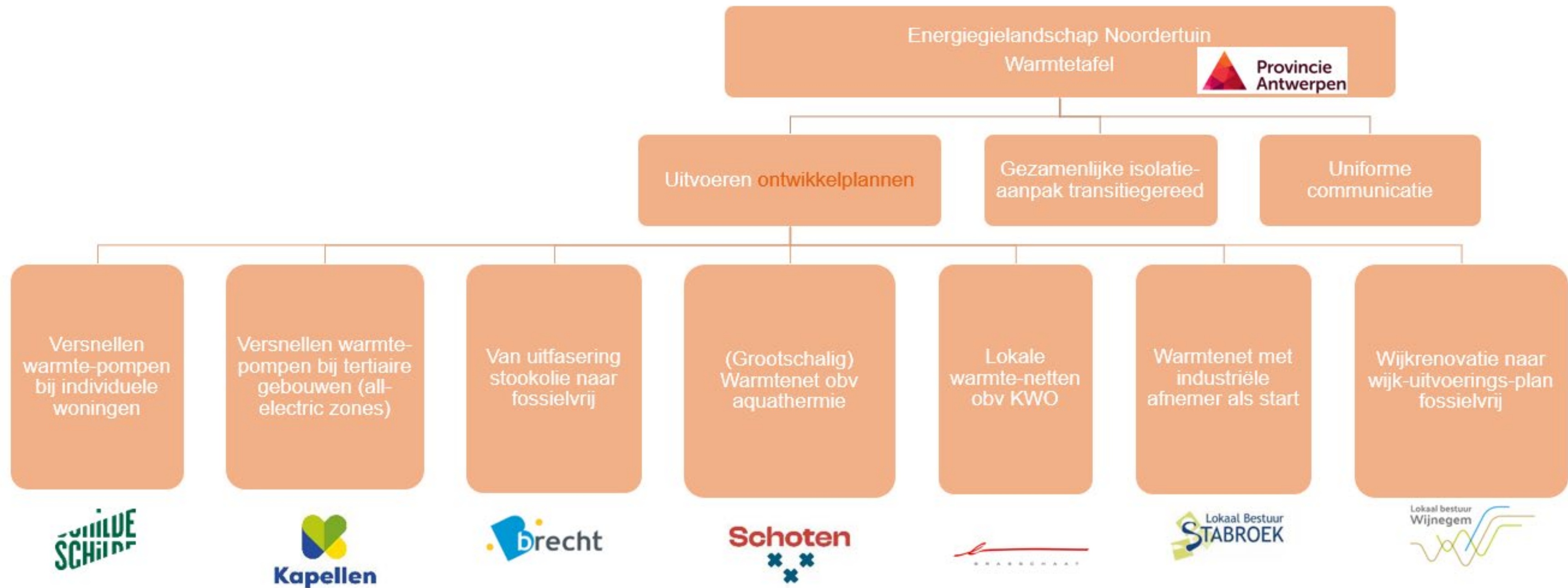

Samenwerking loont

Warmteplan Noordertuin - Ontwikkelplannen

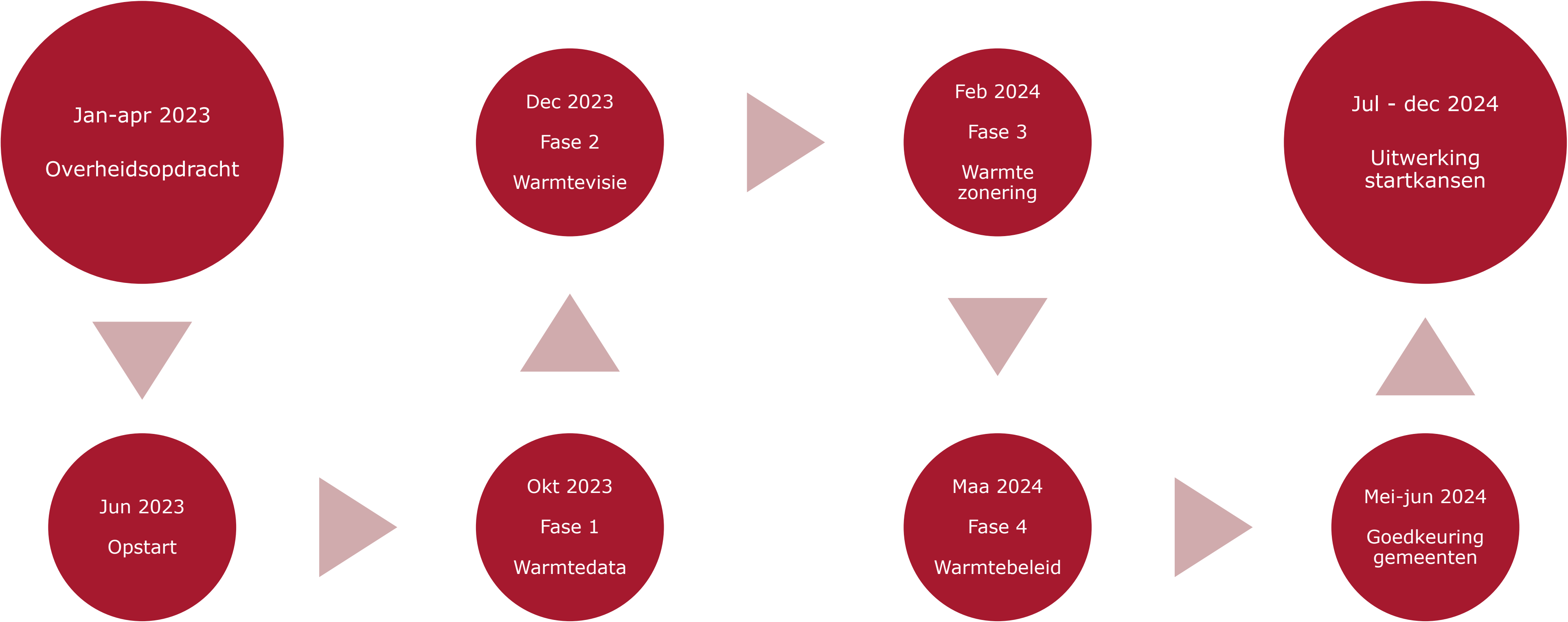

Warmteplan Noordertuin

Proces

Warmteplan Noordertuin - Proces

Warmteplan - Proces

Samenwerking

Algemene bevindingen samenwerkingsproces

Regierol provincie (oa bewaken timing, procesopvolging, budget, ...)	Voldoende tijd spenderen aan de lokale situatie (vooral in de finale fase)
Administratieve procedure (oa bestekopmaak, beleidsbeslissingen, verslagen)	
Samenwerking financieel voordelig	

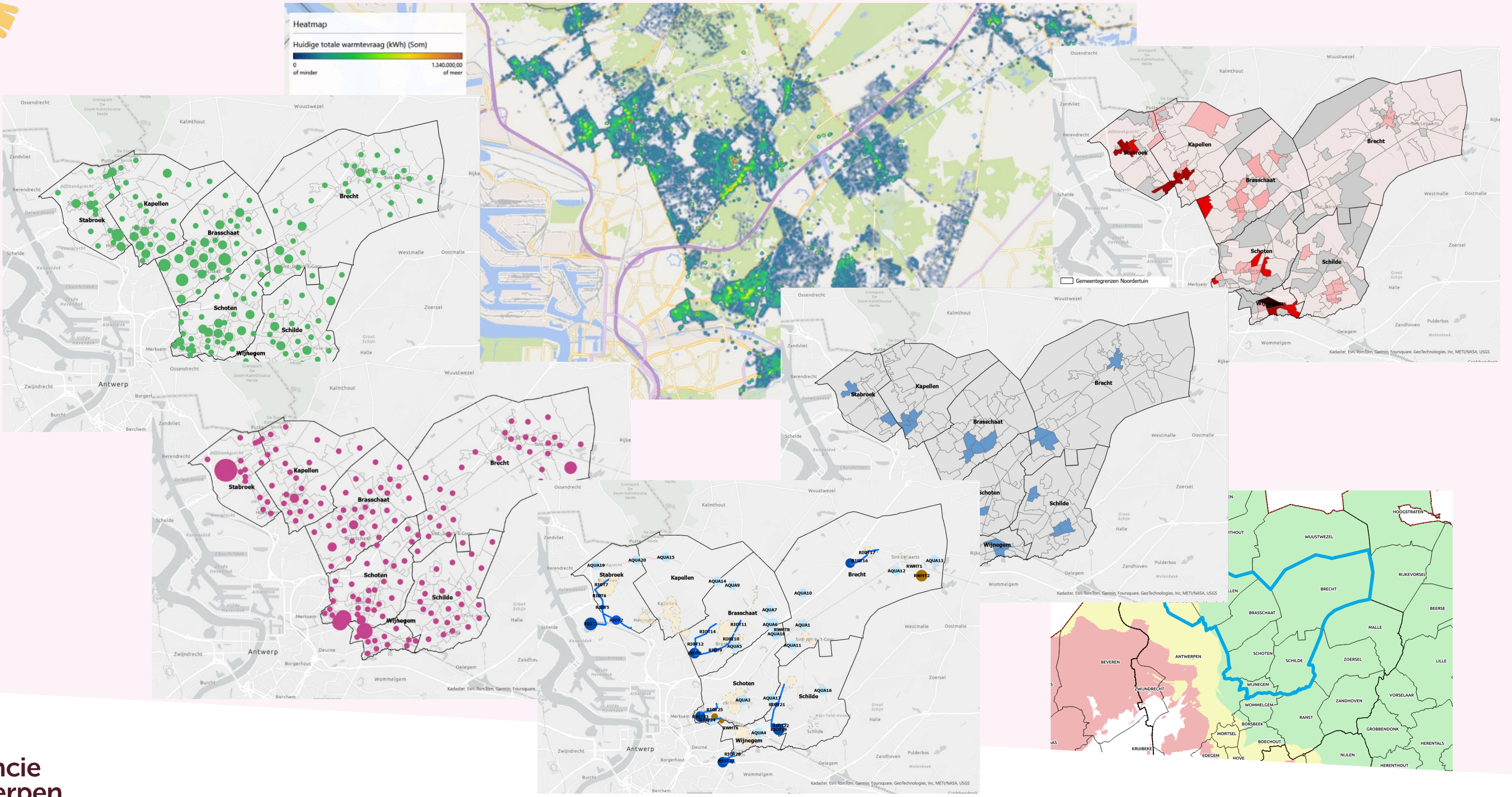
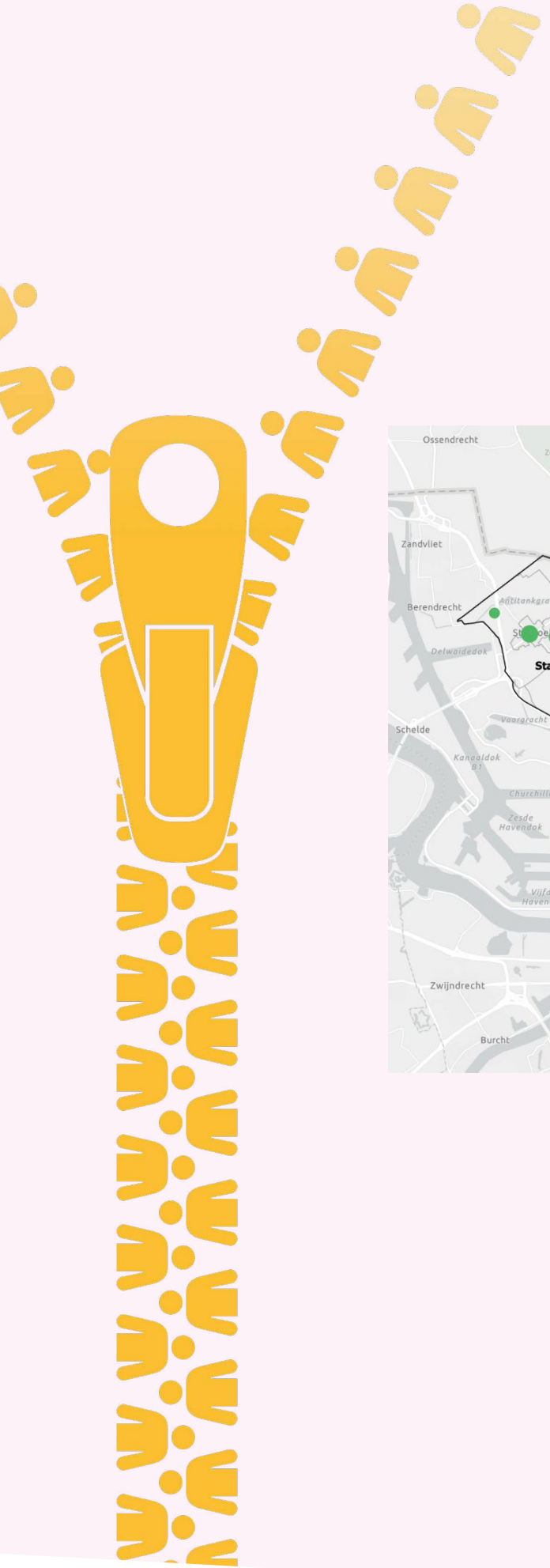
Algemene bevindingen samenwerkingsproces

Verschillende inzichten & ervaringen gemeentes ~ leerrijk	Consensus bereiken over output (verschillende visies/gevoeligheden)
Betrekken stakeholders	Aandacht besteden aan blijvende betrokkenheid stakeholders
Vervolg van uitrol beleidsplan: verdelen trekkersrollen	Beleidsplan moet nog verder in prioriteitenlijst / actiepunten omgezet worden

Globaal resultaat

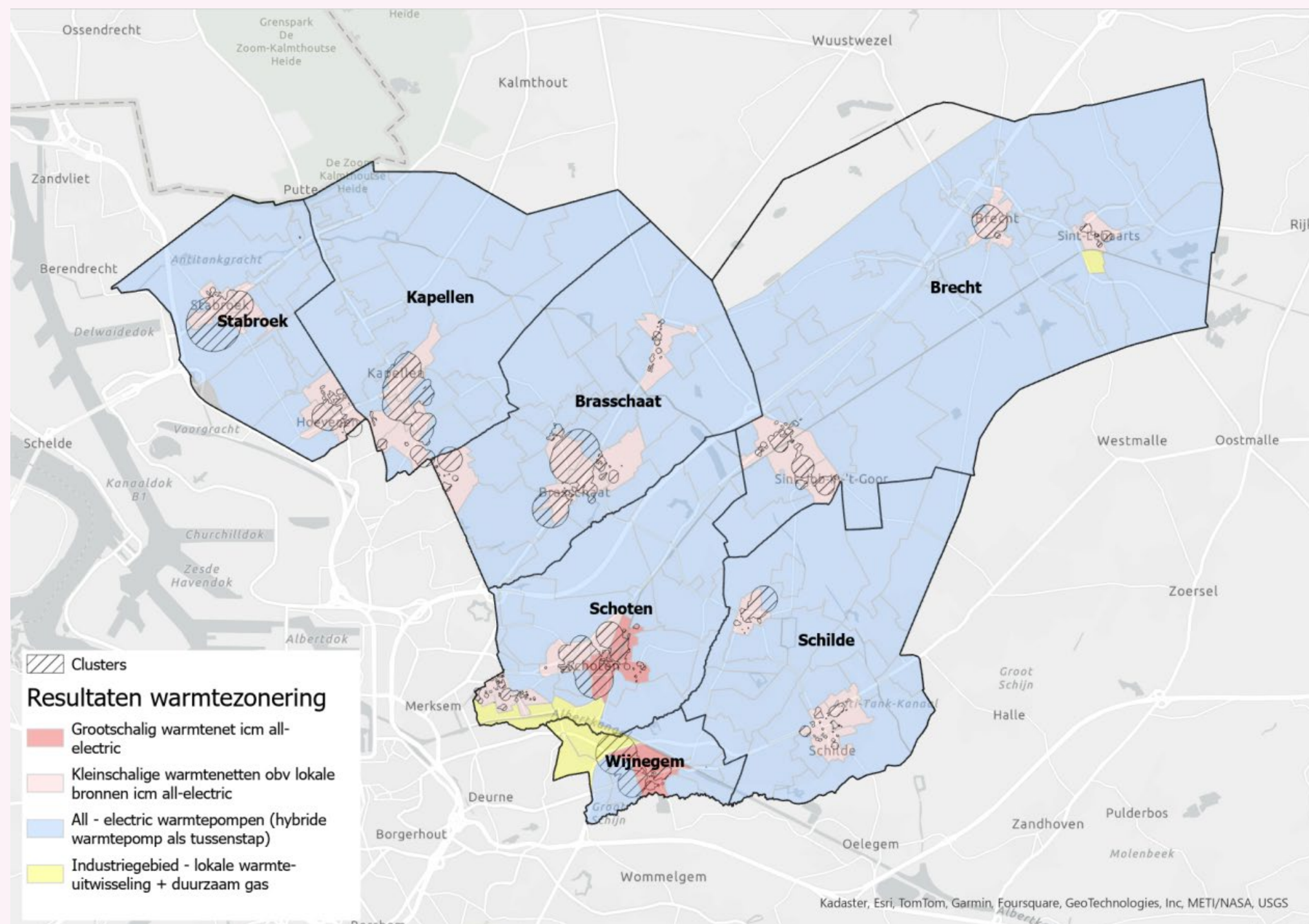
Provincie
Antwerpen

Warmtezoneringkaart

Visuele weergave van de zones en warmteverbruiksclusters.

Zones voor individuele warmtepompen, kleinschalige en grootschalige warmtenetten en industriële zones.

8 Beleidsaanbevelingen

1
Uitrol van warmtepompen bij individuele woningen versnellen

2
Uitrol van warmtepompen bij tertiaire gebouwen versnellen in de all-electric zones

3
Overstap naar aardgas- of propaangasketel vermijden bij de uitfasering van stookolie en meteen investeren in fossielvrije warmte

5
Kader voor de ontwikkeling van een (grootschalig) warmtenet obv aquathermie

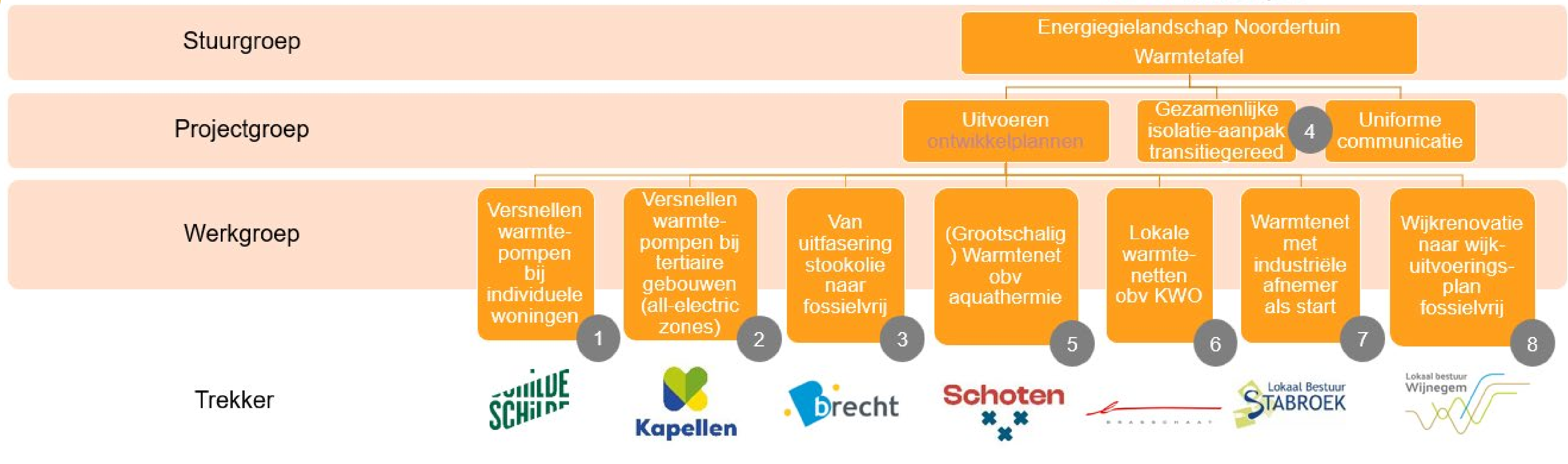
6
Kader voor de ontwikkeling van lokale warmtenetten obv KWO of andere lokale bronnen in clusters met grote afnemers

7
Kader voor de ontwikkeling van een warmtenet met een industriële afnemer als startkans

8
Gebruik wijkrenovaties om de warmtetransitie te versnellen en meteen een wijkuitvoeringsplan fossielvrij op te maken

4
Uniforme communicatie en aanpak transitiegereed in Noordertuin

8 Trekkersrollen

Actieplan

Schoten

Actieplan Schoten

Duurzame warmtebronnen:

- Ondiepe geothermie
- Aquathermie
- Restwarmte
- Riothermie

Warmtevragers (vnl gas):

- Huishoudelijk (53%)
- Industrie (26%)
- Niet residentieel: overige (21%)

Warmtezoneringskaart Schoten

Buitengebied:

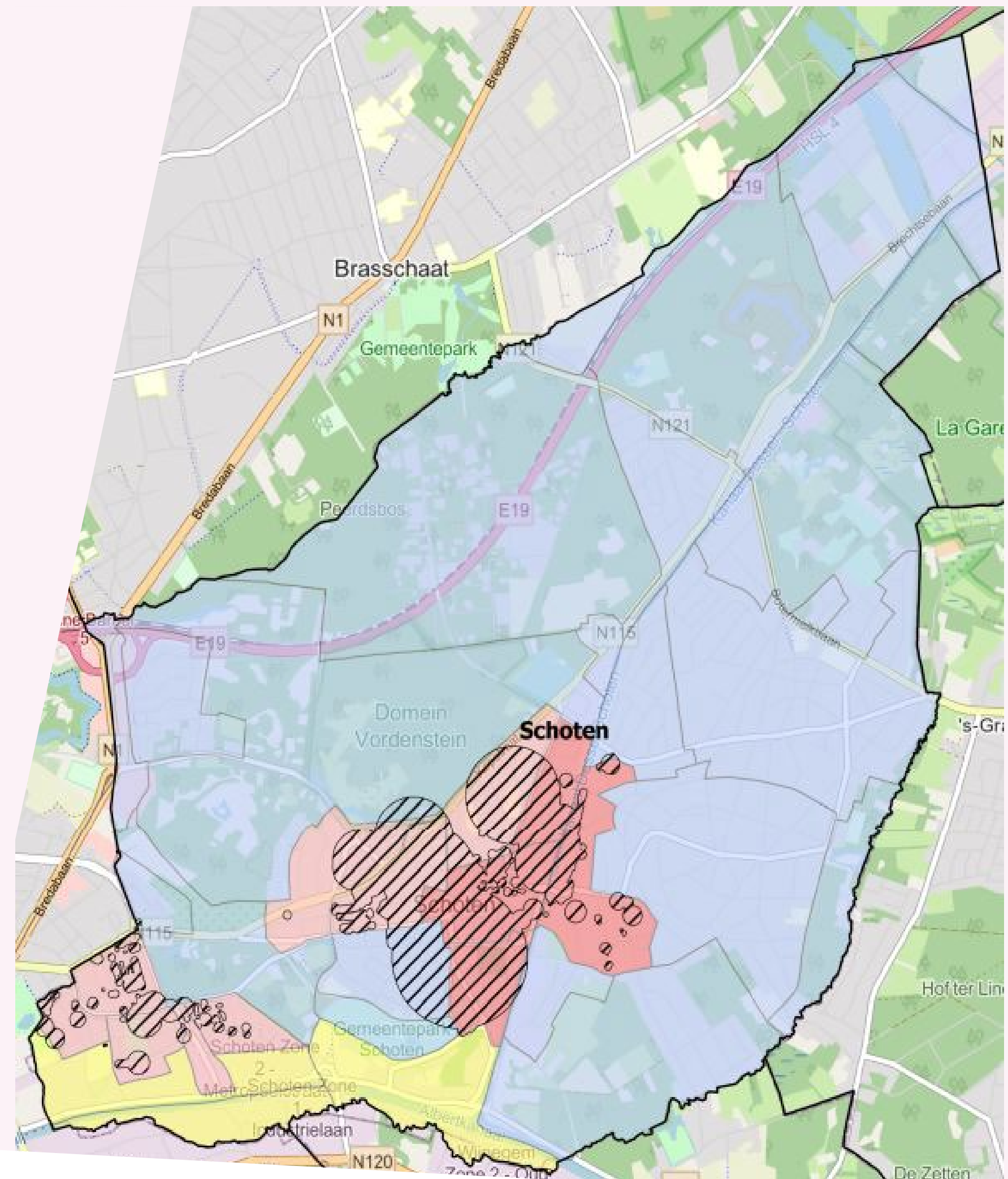
all electric warmtepompen

Centrumzones:

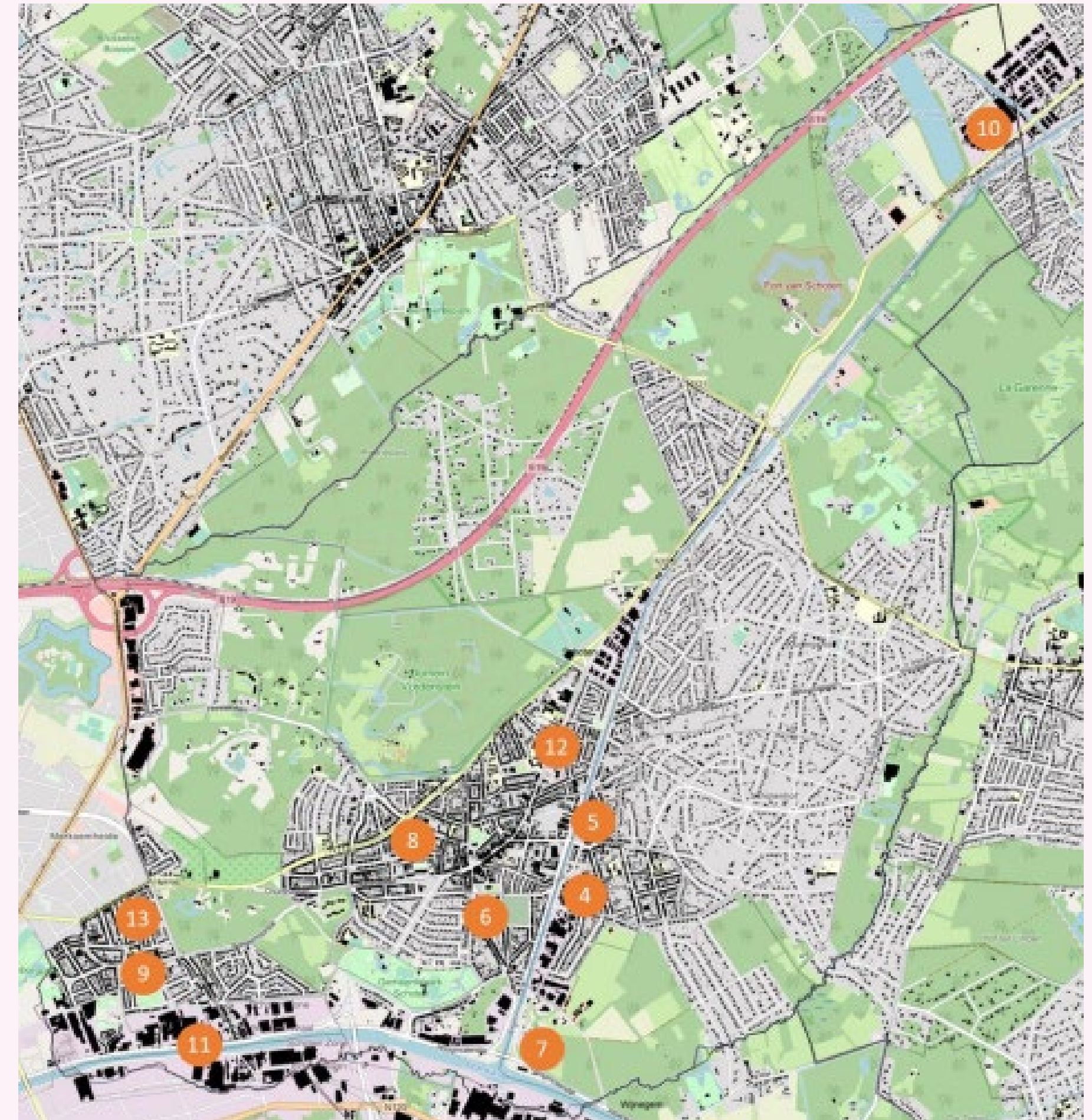
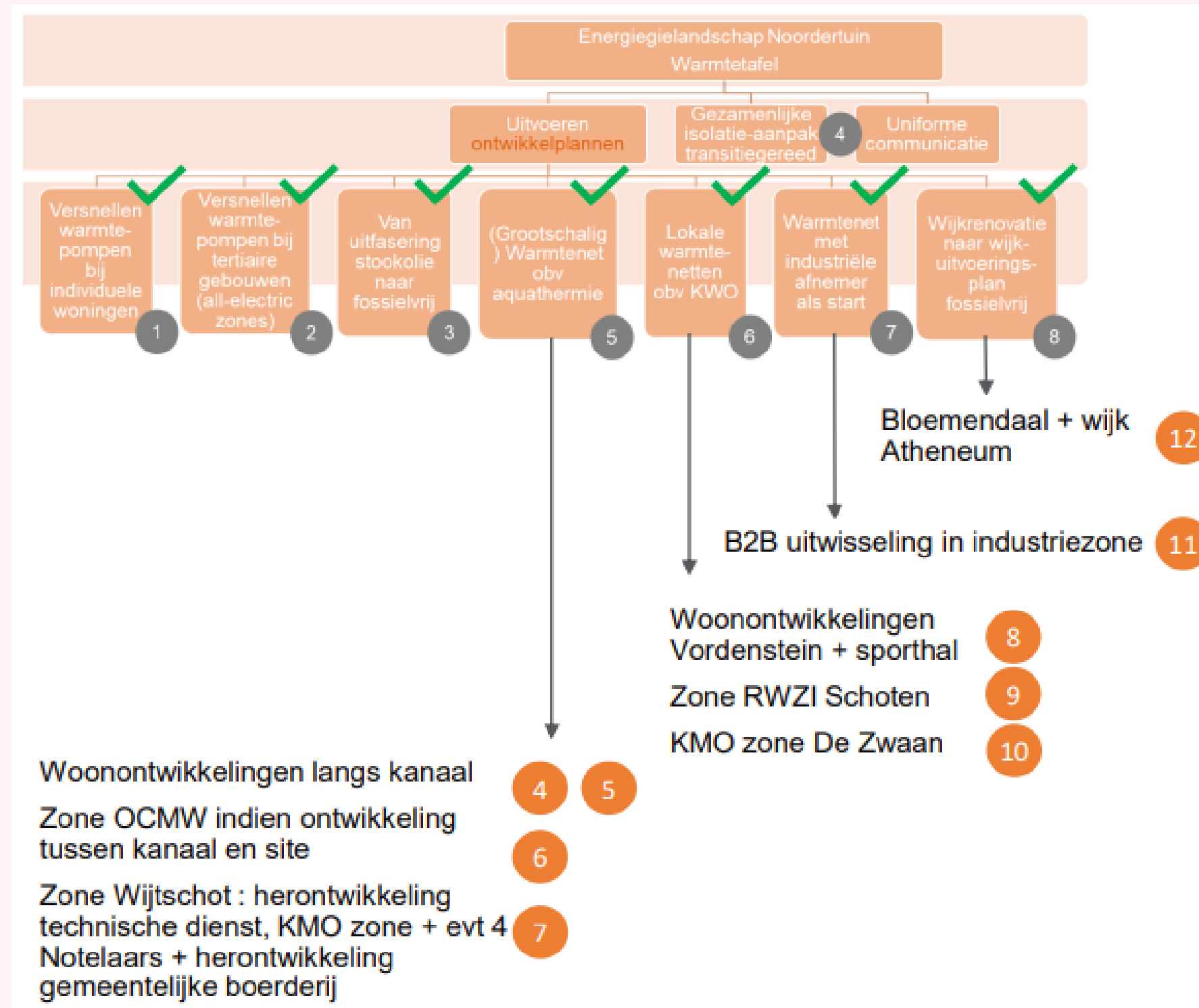
groot- & kleinschalige warmtenetten
icm all electric warmtepompen

Industriegebied:

lokale warmte-uitwisseling & duurzaam
gas

Startkansen Schoten

Energie
landschap
Noordertuin

Warmeplan
Schoten

Provincie
Antwerpen

Ontwikkelplan Schoten: aquathermie

Stappenplan pilootproject

Actie	Rol Gemeente
Stakeholderanalyse	Lead
Haalbaarheidsonderzoek	Lead
Selectie warmtebedrijf	Ondersteuning
Detail business case	Stakeholder
Aanbesteding & realisatie	Stakeholder

Beleidsacties

- Standaard afsprakennota projectontwikkelingen
- Stedenbouwkundige verordening centrale stookplaatsen opstellen
- Onderzoek mogelijkheden aansluitplicht via overdruk RUP
- Bijsturing warmtezoneringskaart ifv uitkomst pilootproject

Stand van zaken ontwikkelplan Schoten

Juli 2024

Goedkeuring opdracht haalbaarheidsstudie projectzone Wijtschot

Doel studie: oplevering
concept, schetsontwerp en
haalbaarheidsanalyse rendabele
business case voor projectzone

Najaar 2024

Uitvoering analyses

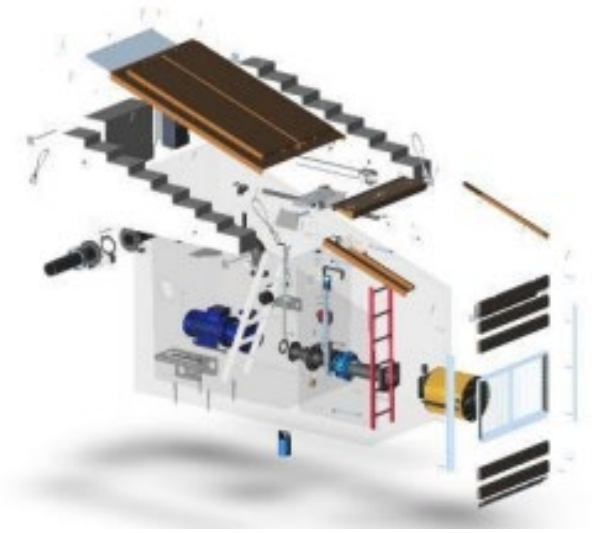
Contactname betrokken
partijen
Bron-analyse aquathermie
Afnemers-analyse
Vorbereiding scenario's

Februari 2025

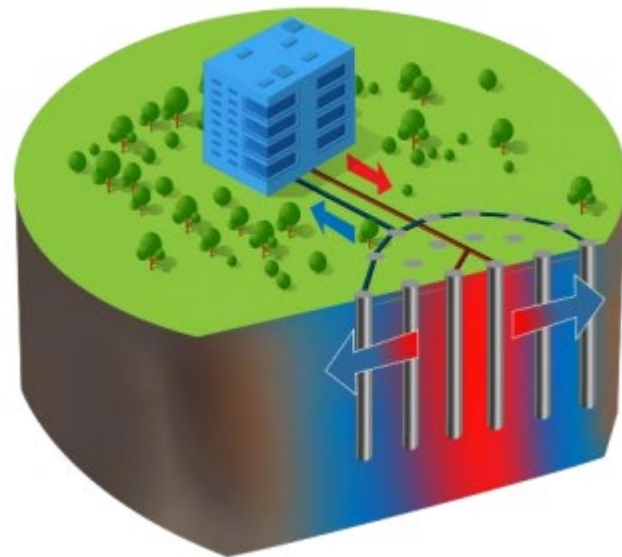
Workshop betrokken partijen

Toelichting uitgevoerde analyse
& 3 scenario's
Selectie verder uit te werken
scenario

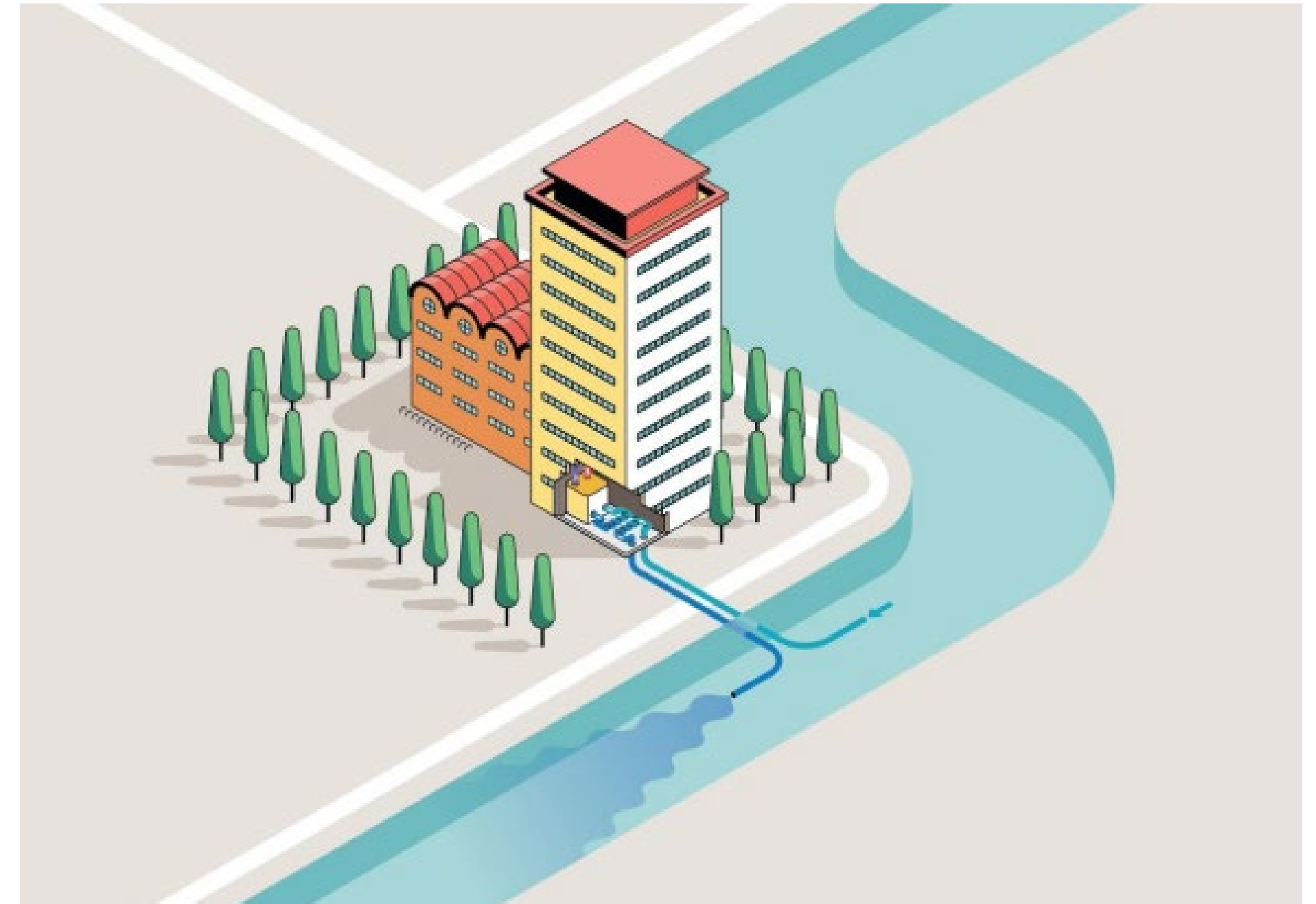
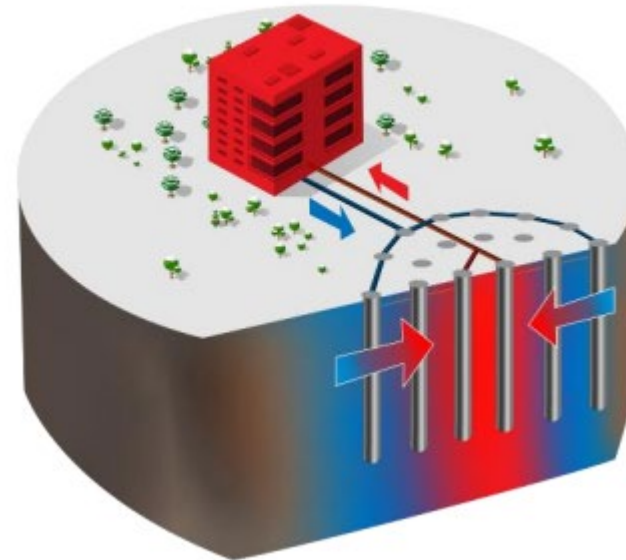
Aquathermie icm BEO

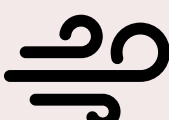

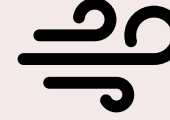
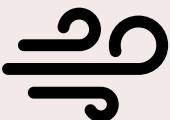
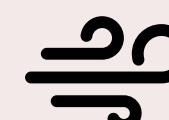
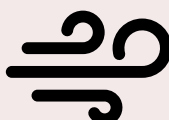
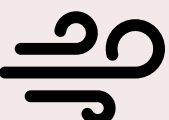

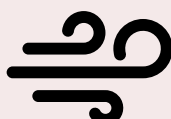
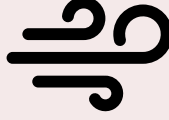

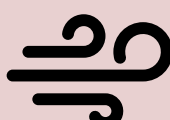

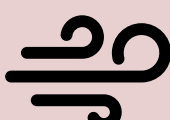

BTES zomer

BTES winter

	Referentiescenario	Scenario 1	Scenario 2	Scenario 3
Gemeentegebouw		 & BEO		
KMO-zone: - Verschillende KMO-units - Dienstengebouw	 	 	 & BEO & 	 & BEO &
Zorgcentrum D4N	GAS			

Actieplan

Schildde

Provincie
Antwerpen

Actieplan Schilde

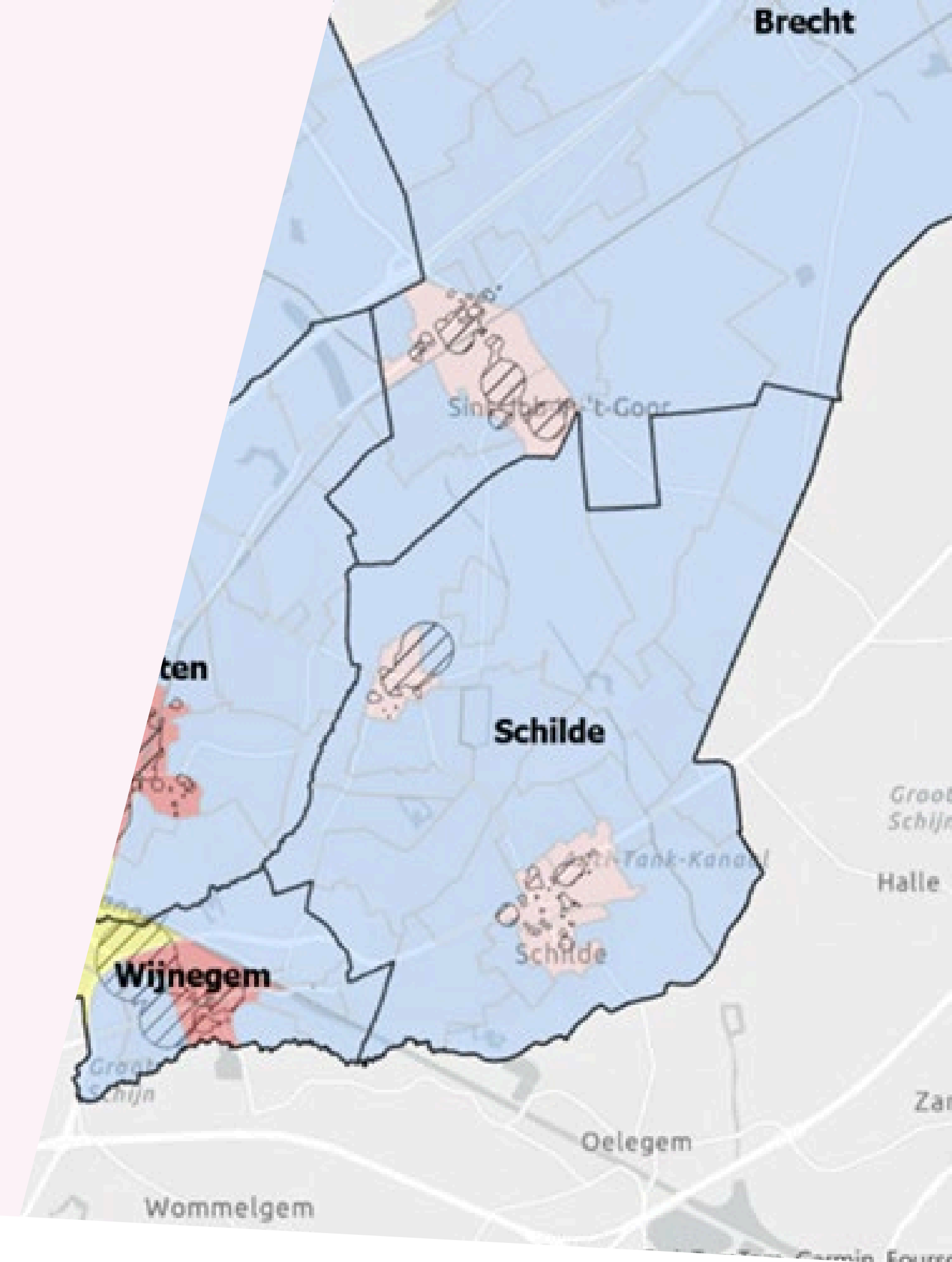
- weinig warmtebronnen gevonden
- weinig industrie
- grote residentiële wijken
- twee dorpskernen

Warmtezoneringskaart Schilde

In de dorpskernen kunnen kansen voor kleinschalige warmtenetten. Geen grootschalige warmtekansen gevonden.

All electric warmtepompen

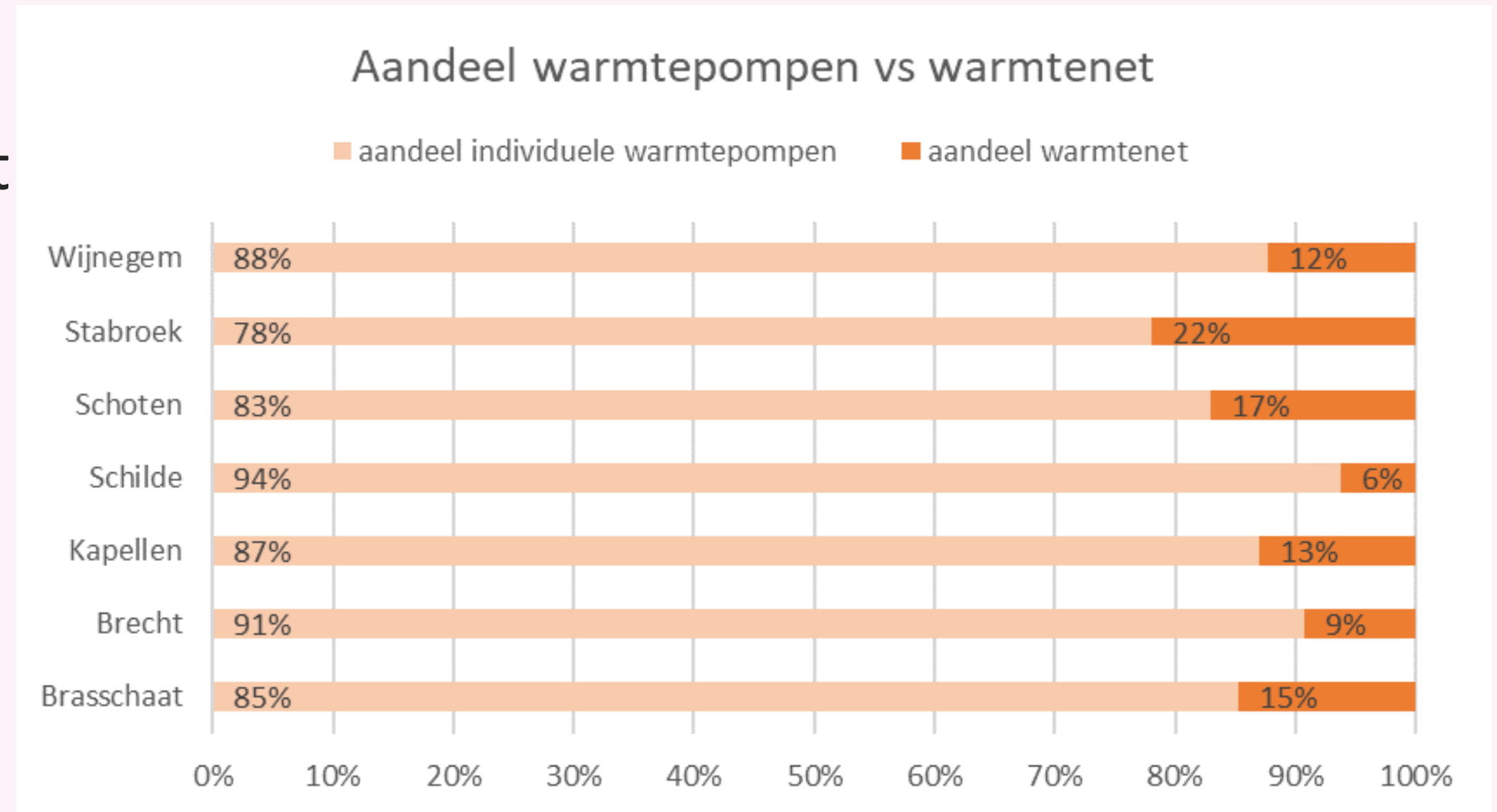
De grootste winstkansen in de omschakeling naar hernieuwbare energie zit overduidelijk in het omschakelen op individuele warmtepompen.

Globaal resultaat

Uit de warmtezoneringskaart kan het aandeel warmtepompen afgeleid worden.

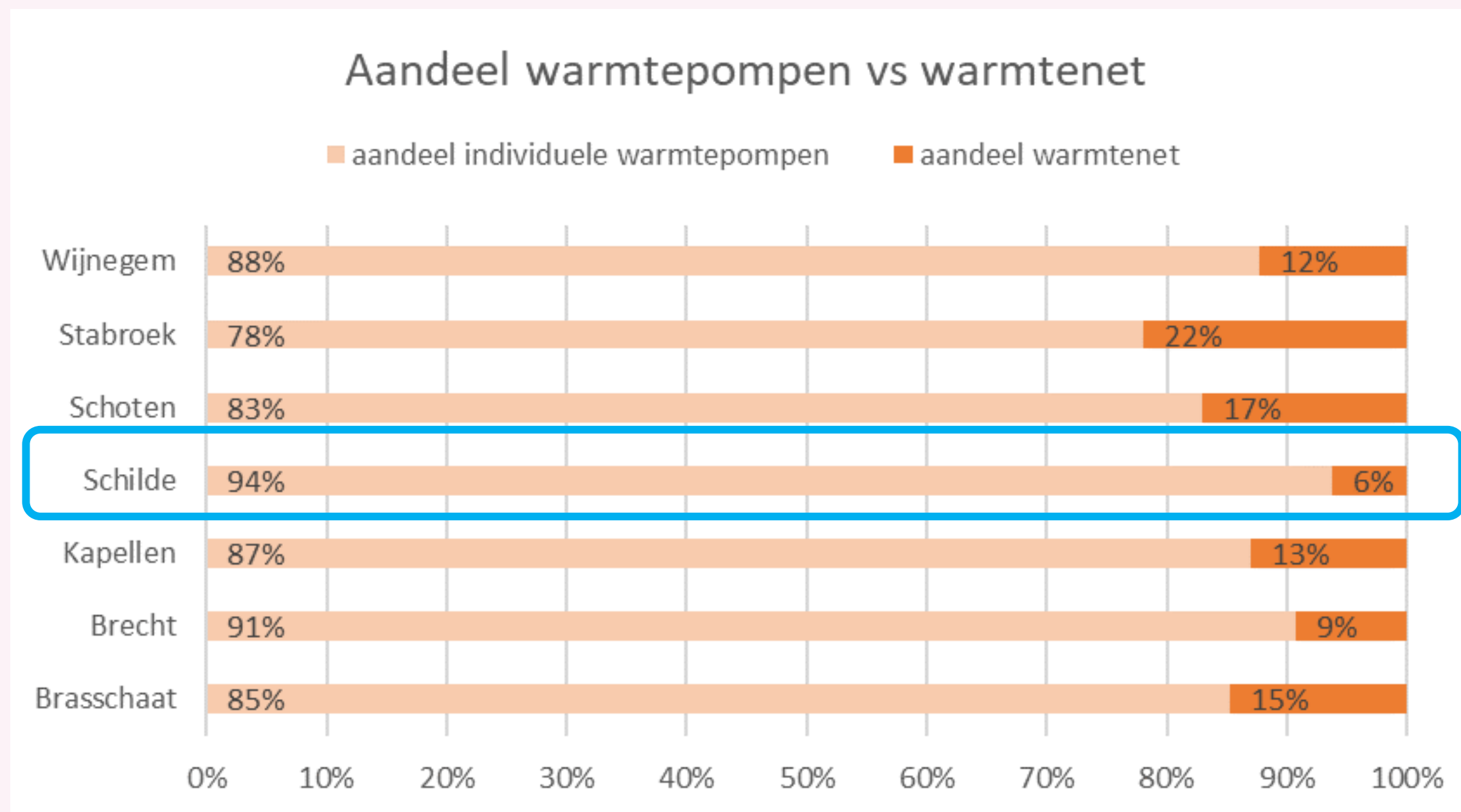
Dat aandeel is in alle gemeenten groot.

Globaal resultaat

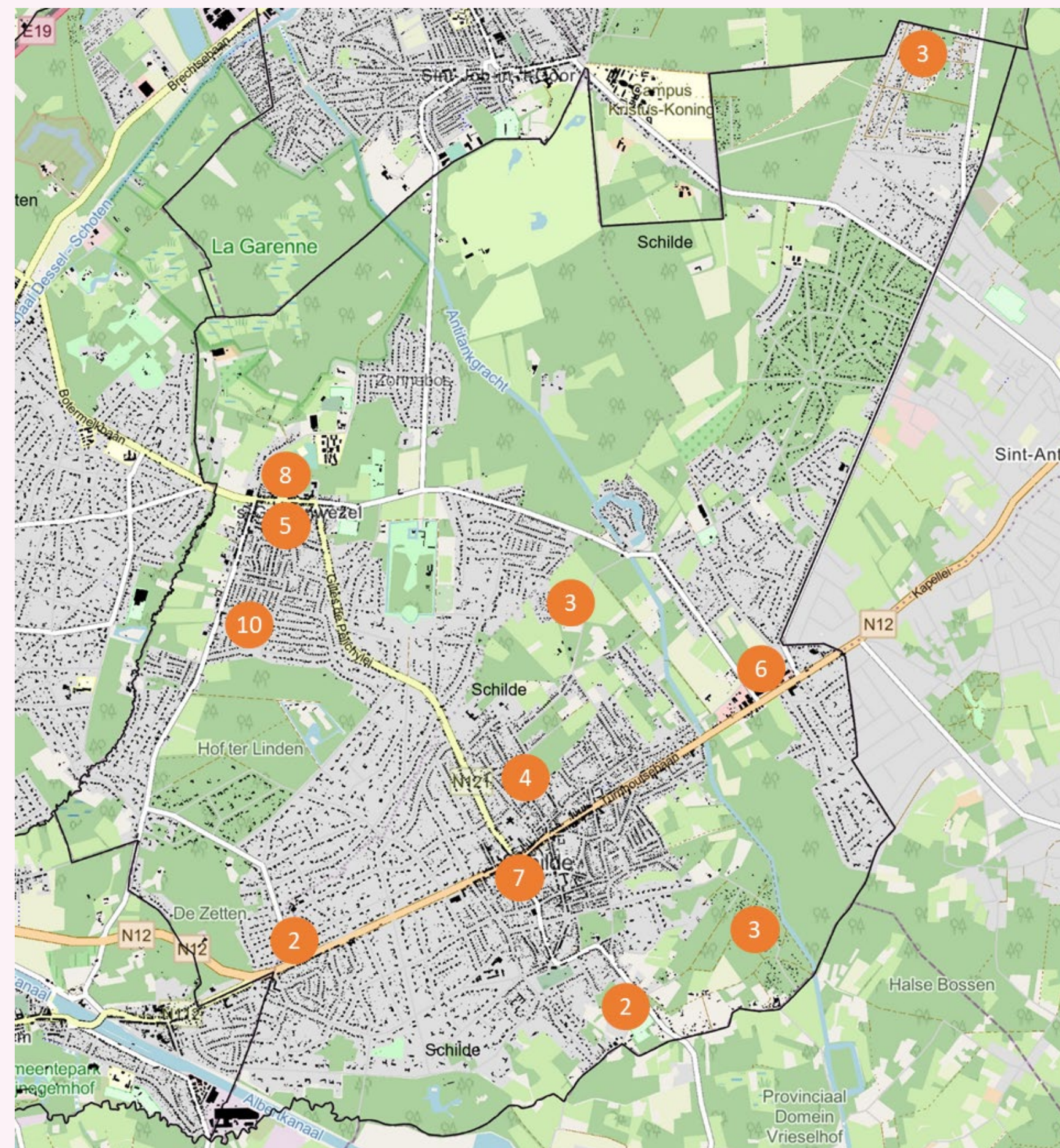
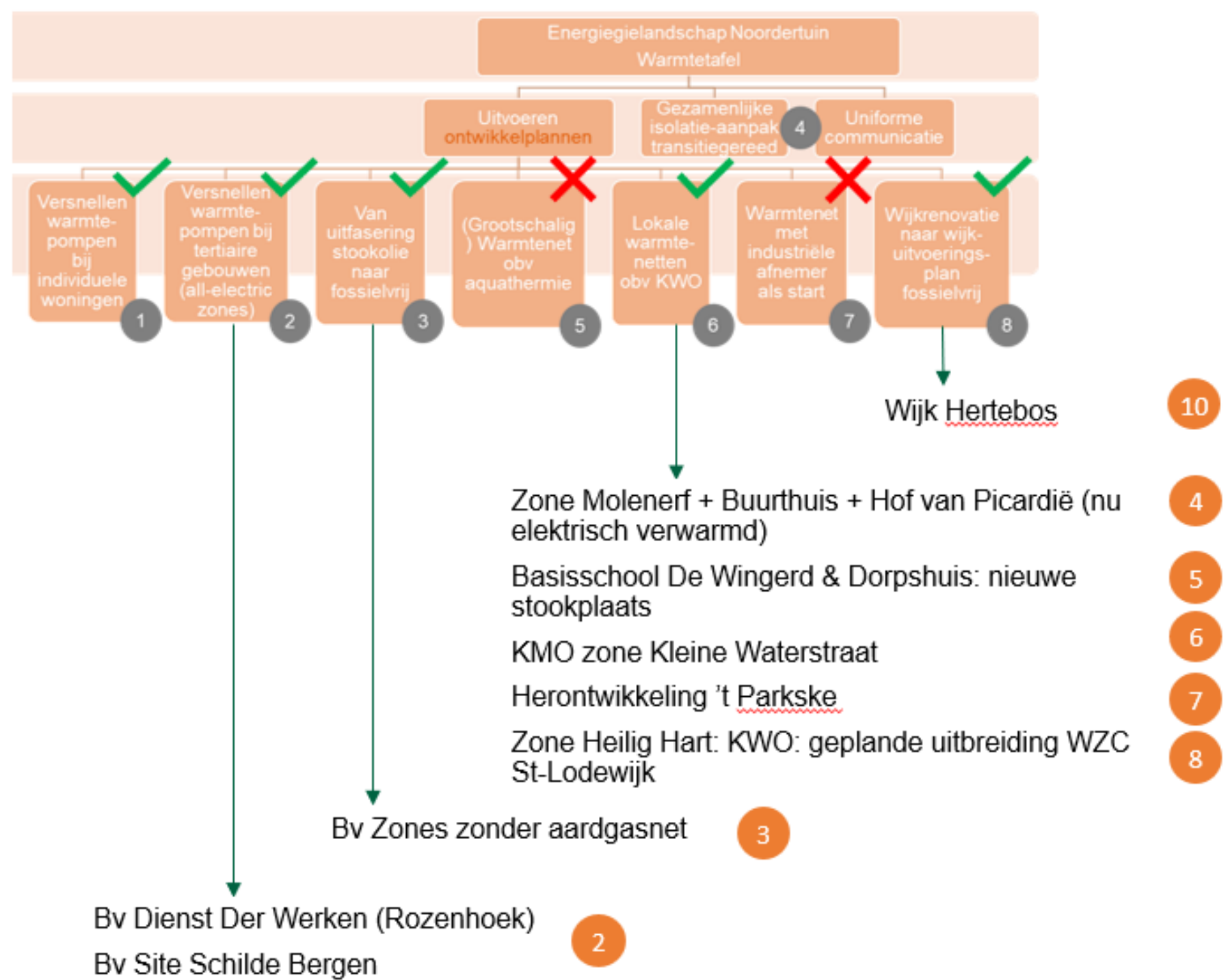
Voor Schilde was dit aandeel het grootst.

Alle gemeenten hebben hierin grote CO2-winstkansen. Het is belangrijk om de kans snel te grijpen om de doelen in het klimaatplan te bereiken.

	Doel aantal Warmtepompen*	Aantal wooneenheden	Doel aandeel Warmtepompen**	Subsidies Warmtepompen laatste 5 jaar
Schilde	3097	8827	35%	27!

Startkansen Schilde

Energie landschap
Noordertuin

Warmteplan
Schild

Provincie
Antwerpen

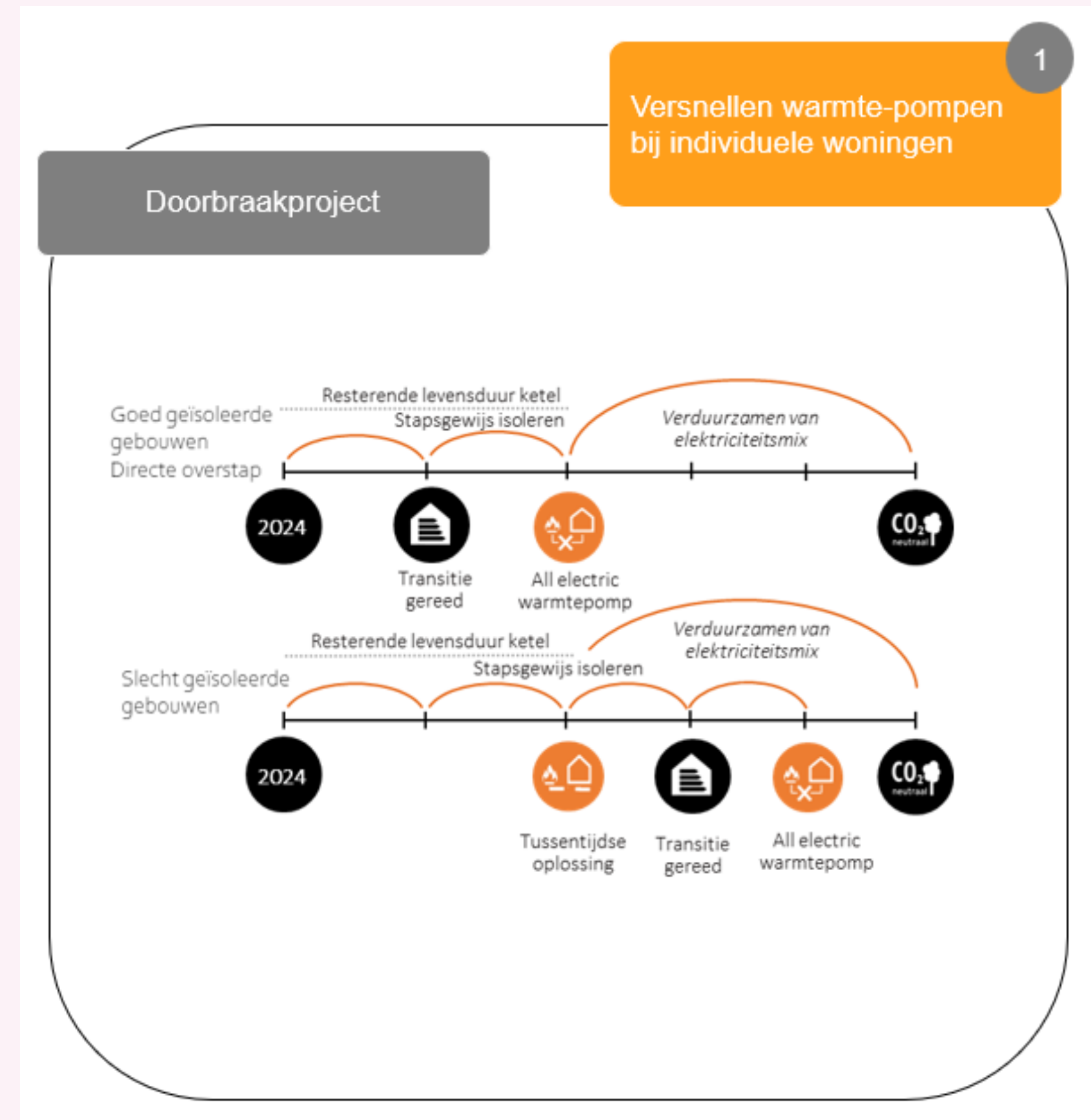
Ontwikkelplan Schilde

Stappenplan doorbraakproject

- Sleutelmomenten:
  - Renovatie met omgevingsvergunning
  - Aankoop
  - Einde levensduur ketel
  - EPC verplichtingen
  - Nood aan koeling

Beleidsacties

- Communicatie rond stappenplan transitiegereed en kost fossielvrij
- Onderzoek inzet gemeentebelasting
  - Financiële impact
  - Evaluatie doelstellingen warmtepompen
- Organisatie raamcontract warmtepompen
- Vergunningsbeleid renovaties
- Kader geluidseffecten kleine warmtepompen

Hoe kunnen we dit doel bereiken?

Opstart bijkomende studieopdracht bij Arcadis via de raamovereenkomst van Provincie Antwerpen.

2024

Warmteplan goedgekeurd

De gemeenteraad keurde in juni 2024 het warmteplan goed en besliste de eerste stappen te zetten voor uitvoering van de actie voor Schilde.

2025

Bijkomend onderzoek

In de ambtelijke werkgroep Noordertuin werd een onderzoeksvraag samen naar voren gesteld. Komt ter goedkeuring op het college.

2025-2030

Doel

Keuzewaaier van opties om warmtepompen te promoten afgetoetst aan een aantal criteria die herbruikbaar is voor andere gemeenten.
Optie voor doorrekenen van een of meerdere opties voor beleid Schilde in de komende jaren.

A yellow zipper graphic is positioned vertically on the left side of the slide. The zipper pull is at the top, and the teeth of the zipper are represented by a series of small human icons, suggesting a focus on community or social aspects.

[Bekijk de storymap](#)

[Bekijk het warmteplan en de ontwikkelplannen
in de praktijkendatabank van het VVSG](#)

Schrijfdagen warmteplannen

Provincie
Antwerpen

Schrijfdagen warmteplan

Nieuw aanbod – Lancering voorzien september '25

Wat houdt het in?

- In 5 dagen schrijf je een warmteplan onder begeleiding
- Gebruik van een template om invullen makkelijk te maken
- Samen verwerken van je gemeentelijke data
- Zelf groot inzicht in de data i.p.v. uitbesteding aan studiebureau
- Gedragen binnen gemeente aangezien tijdens het proces collega's mee betrokken zullen moeten worden voor informatie, data en visievorming
- Goedkopere prijs dan via studiebureau
- Volgt de richtlijnen van VVSG

Schrijfdagen warmteplan

Dagindeling (voorlopig)

		SCHRIJFDAG 1	SCHRIJFDAG 2	SCHRIJFDAG 3	SCHRIJFDAG 4	SCHRIJFDAG 5
	Link Luik Warmteplan	Lokale gegevens	Warmtezonering & Long-list korf met pilotlocaties	Warmtevisie	Warmtebeleidsplan - deel 1 (focus inhoud, pilotprojecten en planverweving)	Warmtebeleidsplan - deel 2 (focus beleidsorganisatie & consolidatie)
Timing						
09h - 09h15	<i>Opstart</i>					
			Introductie warmtezonering: - wat wel/niet - welke datalagen? - hoe selecteren?		pilotprojecten: +/- 5 Fiches uitwerken -> procesverloop/ volgende stappen schetsen van coll en indiv projecten	Invullen motorblok: (organisatiestructuur - governance - communicatie - HR - innovatie)
10h30 - 10h40	<i>PAUZE</i>					
		Traject-overzicht / werkafspraken		Doelen en ambities op basis van lokale data en bestaande plannen		
			- Waar liggen beste kansen (indi/ coll clusters)? - Welke afgeleide inzichten en datalagen halen uit de data? (WP-potentieel, VME-reno, wijkreno, ...)	visie en stedelijke belangen/ standpunten rond: - collectieve warmte - individuele warmte - samenwerkingen - samenwerkingen	Selectie/ bespreking beleidsmaatregelen	Financiering/ raming van het warmteplan
12h - 13h	<i>LUNCH</i>					
		Voorbeeld - analyse lokale gegevens als drijfveer voor warmtebeleidsplan				
			eigen werk: - werken met GEO-punt/ WZK VITO startanalyses - clippen van interessant WZK-lagenviews - detailviews/ zoomselecteren - plakken in tool	Planverweving warmte vs andere beleidsplannen + eigen werk dagverwerking	eigen werk: - Fiches pilotprojecten - Selectie beleidsmaatregelen/ -acties?	Open Q&A -> overall samenhang/ onduidelijkheden + eigen werk
14h30 - 14h40	<i>PAUZE</i>					
		Voorbeeld - analyse lokale gegevens + Eigen werk oppikken				
			Eigen werk: Praktische invulling: - opmaak bollenkaart - opbouw long list pilotlocaties - karakteriseren pilotlocaties - prioritering pilotlocaties	eigen werk + uitzetten participatietraject (?)	eigen werk: - Fiches pilotprojecten - Selectie beleidsmaatregelen/ -acties?	eigen werk - afwerken plan (indien tijd over: korte voorstelling/ overlopen plannen)
16h10-16h30	<i>Afsluit</i>					

Schrijfdagen warmteplan

Output = warmteplan

Inhoud

Voorbeeld inhoudsopgave warmtebeleidsplan:

Samenvatting

1. Inleiding
2. Lokale gegevens
3. Warmtevisie (provincie schrijft aanzet, E. maken, terugtellen van 2050)
4. Warmtezoneringplan (provincie geeft aanzet)
5. Warmtebeleidsplan
6. Slotwoord

Provincie Antwerpen

3.3 Beleidsmatige uitdagingen en standpunten

In dit onderdeel worden specifieke stedelijke beleidsmatige uitdagingen en belangen aangehaald voor de opschaling van warmtenetten in Leuven. De matrix is voorgesteld als een vlakke lijst. De realiteit is meer gelagst omdat bepaalde items prioritaair belang hebben en andere items eerder nuttige toevoegingen zijn.

Stedelijke beleidsmatige uitdagingen en randvoorwaarden bij de realisatie van warmtenetten	
Warmtenetten als oplossing op de juiste plaatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Warmtenetten zijn cruciale infrastructuur om klimaatambities te realiseren. • Randvoorwaarde is dat warmtenetten geen doel op zich vormen. Vanuit het algemeen belang moet steeds een goed gemotiveerde afweging worden gemaakt. • Instrumenten als haalbaarheidsonderzoeken en marktconsultaties op projectniveau blijven noodzakelijk.
Zorgvuldig beheer openbaar domein	<ul style="list-style-type: none"> • De aanleg van warmtenetten heeft impact op het openbaar domein. • Randvoorwaarde is dat zo een aanlegrecht steeds precair is en conform de regels van de kunst moet plaatsvinden. • Als bij openbaar domein
Toekomstbestendige infrastructuur bouwen	<ul style="list-style-type: none"> • De onteigening van openbaar domein moet worden gereguleerd. • Randvoorwaarde is dat de toelating van openbaar domein wordt gereguleerd.
Klimaatneutrale publieke gebouwen als catalysator	<ul style="list-style-type: none"> • De uitrol van warmtenetten moet worden gecatalysator door de realisatie van klimaatneutrale publieke gebouwen. • Randvoorwaarde is dat de realisatie van klimaatneutrale publieke gebouwen wordt gecatalysator door de realisatie van warmtenetten. • De realisatie van klimaatneutrale publieke gebouwen moet worden gecatalysator door de realisatie van warmtenetten.
Belangen van consumenten bewaken	<ul style="list-style-type: none"> • Warmtenetten moeten worden gecatalysator door de realisatie van klimaatneutrale publieke gebouwen. • Randvoorwaarde is dat de realisatie van klimaatneutrale publieke gebouwen wordt gecatalysator door de realisatie van warmtenetten. • De realisatie van klimaatneutrale publieke gebouwen moet worden gecatalysator door de realisatie van warmtenetten.

Provincie Antwerpen

4.4 Long List met Interessante gebieden, maatregelen en doelgroepen

4.4.1 Kaart

Provincie Antwerpen

5.3 Timing & Meerjarenplanning

5.3.1 Overzicht

L1-Doelst. MIP	L2-Adres MIP	L3-Adres MIP	Maatregelen	Type	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026
					Budget	Budget	Budget	Budget	Budget	Budget
001	001.001	001.001.001	Provincie Antwerpen - Klimaatneutrale publieke gebouwen	Investering	48000	20000	0	0	0	0
001	001.001	001.001.002	Provincie Antwerpen - Klimaatneutrale publieke gebouwen	Investering	0	20000	0	0	0	0
001	001.001	001.001.003	Provincie Antwerpen - Klimaatneutrale publieke gebouwen	Investering	0	0	20000	0	0	0
001	001.001	001.001.004	Provincie Antwerpen - Klimaatneutrale publieke gebouwen	Investering	0	0	0	20000	0	0
001	001.001	001.001.005	Provincie Antwerpen - Klimaatneutrale publieke gebouwen	Investering	0	0	0	0	20000	0
001	001.001	001.001.006	Provincie Antwerpen - Klimaatneutrale publieke gebouwen	Investering	0	0	0	0	0	20000
001	001.001	001.001.007	Provincie Antwerpen - Klimaatneutrale publieke gebouwen	Investering	0	0	0	0	0	0
001	001.001	001.001.008	Provincie Antwerpen - Klimaatneutrale publieke gebouwen	Investering	0	0	0	0	0	0
001	001.001	001.001.009	Provincie Antwerpen - Klimaatneutrale publieke gebouwen	Investering	0	0	0	0	0	0
001	001.001	001.001.010	Provincie Antwerpen - Klimaatneutrale publieke gebouwen	Investering	0	0	0	0	0	0

5.3.2 Grafieken

Verwachte werkbelasting per profiel per jaar

Plan Vandaag

Voor het veilige klimaat van morgen

**Met dit aanbod plannen we vandaag het
veilige klimaat van morgen
met**

MAXIMAAL LOKAAL EN
HERNIEUWBARE ENERGIE

EEN GEZONDE MOBILITEIT MET
MINDER CO₂-UITSTOOT

Bedankt!

Provincie
Antwerpen